

Yttrande

M, D, L, KD

2024-02-19

Ärende 16

Yttrande angående – Remiss från Socialdepartementet – Ett förtydligat brottsförebyggande ansvar för socialnämnden

För att socialtjänsten ska kunna möta nutida samhällsutmaningar med träffsäkra insatser och en effektiv resursanvändning behöver socialtjänstlagen och socialtjänsten reformeras. Därför välkomnar vi den översyn som genomförs av regeringen som skall presenteras under 2024. Detta blir en avgörande omställning till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst för alla dess målgrupper. Det brottsförebyggande arbetet som berörs i utredningen berör barn och unga. Barn och unga i utsatta situationer kan utveckla destruktiva beteenden som kan leda till svåra upplevelser och försämrade möjligheter i framtiden. En av samhällets viktigaste uppgifter är att ge hjälp och stöd till dessa barn och unga, i nära samarbete med de vuxna som finns runt omkring dem. För att knäcka gängen behövs ytterligare förebyggande insatser och en tydlig ansvarsfördelning.

Socialtjänsten har länge hindrats av en lagstiftning som inte går i takt med tiden. Vi vill ge socialtjänsten rätt att besluta om obligatoriska åtgärder för unga i riskzonen långt innan det gått så långt att det blir nödvändigt med omhändertagande. Remissen är ett viktigt steg för att utöka ansvaret och möjligheterna för insatser från socialtjänsten. Vidare menar vi att stadens socialtjänst redan idag bör använda sig av befintlig lagstiftning såsom 22 § i LVU gällande "mellantvång" i större utsträckning.

Yttrande

2024-02-16

Ärende nr: SLK-2023-01085

Yttrande angående – Remiss från Socialdepartementet – Promemoria om ett förtydligat brottsförebyggande ansvar för socialnämnden.

Yrkandet

Sverigedemokraterna bedömer att förslagen får positiva konsekvenser för individer i kriminalitet eller som löper risk att utveckla kriminellt beteende, för personer som befinner sig i deras närhet och i slutändan för samhället som helhet. Vi vill dock kommentera vissa aspekter i förslaget.

Förslagen inkluderar att införa en ny bestämmelse i Socialtjänstlagen för att förebygga och motverka kriminalitet. Den nya formuleringen kan ses som ett utökat åtagande för socialtjänsten, särskilt mot kriminalitet riktat mot vuxna. Sverigedemokraterna vill betona behovet av att specificera vilka insatser som erbjuds vuxna, då det finns risk för otydlighet och tolkningsutrymme i lagtexten.

I promemorian föreslås universella insatser för att förebygga normbrytande beteende och kriminalitet, inklusive tidiga insatser, föräldraskapsstöd och uppsökande verksamhet. Dessa åtgärder kan genomföras inom socialtjänsten eller som en del av kommunens lagstadgade brottsförebyggande arbete. - Då sådana insatser ofta kräver samverkan med andra sektorer som exempelvis skolan, finns risken att de prioriteras bort i kommuner med begränsade resurser.

Det är av betydelse att undersöka i vilken utsträckning socialnämnderna når ut till de barn som faktiskt behöver insatser, jämfört med det totala antalet barn som skulle behöva stöd. Det är av vikt att skapa lämpliga förutsättningar för socialnämnderna för att kunna nå alla grupper av barn. Trots att metoderna för insatser är ändamålsenliga och baserade på kunskap, blir de otillräckliga om de inte når de barn som verkligen behöver hjälp. Det är därför avgörande att säkerställa att implementeringen av insatsmetoderna når ut till alla barn som behöver stöd.

För att underlätta samverkan och informationsutbyte mellan myndigheter föreslår Sverigedemokraterna en översyn av sekretessbrytande bestämmelser.

Avhoppare: Enligt socialtjänstlagen ansvarar kommunen för flera av de stödområden som är aktuella vid avhopparverksamhet. Nytt boende och ny försörjning, utbildning och insatser mot missbruk. Om hotbilden och skyddsbehovet är högt kan personen behöva flytta till en annan ort. När det är nödvändigt anlitar socialtjänsten ofta externa aktörer för att tillhandahålla insatser, då det i praktiken kan vara utmanande för socialtjänsten att själv genomföra alla nödvändiga åtgärder. Flera externa aktörer erbjuder tjänster idag. - I takt med att behovet för avhopparverksamheten blir större är det viktigt att se över hur väl verksamheterna når upp till sina mål och att fortsätta identifiera förbättringsområden. Det är viktigt att skattemedlen används på ett verkansfullt sätt.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-01-26

Ärendenummer SLK-2023-01085

Handläggare

Britta Timan, Ellinor Malmberg

Telefon: 031-368 04 56, 368 04 04

E-post: britta.timan@stadshuset.goteborg.se,
ellinor.malmberg@stadshuset.goteborg.se

Remiss från Socialdepartementet – Ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Yttrande över remissen Ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden, i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, översänds till Socialdepartementet.

Sammanfattning

Göteborgs Stad har 2023-12-04 fått remissen Ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden för yttrande. Yttrandet ska vara Justitiedepartementet tillhanda senast 2024-02-28.

I promemorian föreslås bestämmelser för att tydliggöra socialtjänstens brottsförebyggande ansvar. En generell bestämmelse om socialnämndens ansvar i det brottsförebyggande arbetet föreslås därför införas i socialtjänstlagen, 3 kap. 7 a §. Paragrafen anger att socialnämnden ska arbeta för att förebygga och motverka kriminalitet. För att betona socialnämndens ansvar för det brottsförebyggande arbetet i förhållande till barn och unga föreslår utredningen att bestämmelserna i 5 kap. 1 § SoL kompletteras med denna uppgift.

Förslagen i promemorian är en komplettering till betänkandet En hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47). Lagändringarna föreslås träda i kraft samtidigt som eventuella ändringar med anledning av förslagen i det betänkandet träder i kraft.

Stadsledningskontoret delar flera av de bedömningar som görs i promemorian men anser att den generella bestämmelsen - att kommunen ska arbeta för att förebygga och motverka kriminalitet för alla målgrupper, även den vuxna befolkningen - inte enbart är ett förtydligande utan utgör ett nytt åtagande för kommunen. Frågan behöver utredas ytterligare samt kostnadsberäknas. Stadsledningskontoret anser att förslaget i denna del bör avstyrkas. Bestämmelsen gällande ansvaret för barn och unga bör tillstyrkas. Stadsledningskontoret menar vidare att det utifrån promemorians redogörelse är svårt att se hur förslagen ska införlivas i den föreslagna nya socialtjänstlagen. Inga analyser görs utifrån den nya lagen varför det är svårt att i sin helhet bedöma konsekvenserna av förslagen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

I promemorian framhålls att socialnämnden enligt nuvarande socialtjänstlag redan idag har ett förebyggande ansvar och förslagen innebär således att socialnämndens specifika brottsförebyggande ansvar tydliggörs. I promemorian beskrivs dels att socialtjänsten arbetar med metoder som inte alltid är ändamålsenliga i ett brottsförebyggande syfte, dels i förhållandevis liten utsträckning arbetar med metoder som enligt olika kunskapssammanställningar har positiva effekter. Vikten av att arbeta med träffsäkra, kunskapsbaserade metoder har också beskrivits. Det ligger även i linje med det förslag om att socialtjänstens verksamhet ska bedrivas i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet som lämnas i betänkandet Hållbar socialtjänst - En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47). Betänkandet om en ny socialtjänstlag bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Enligt promemorian krävs viss omställning av verksamheten, bland annat kompetensutveckling och annat stöd för att arbeta med adekvata metoder. Regeringen har avsatt medel i budgeten för kommande år för omställningen av socialtjänsten inför den nya socialtjänstlagen, bland annat vad gäller kraven på att arbeta förebyggande och i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. De omställningsaktiviteter som kan komma att krävas bör ingå i ett större arbete och utföras i samband med andra initiativ. Sammantaget bedöms i promemorian att de ytterligare åtaganden som förslagen innebär har marginell påverkan på kommunernas ekonomi. Den kommunala finansieringsprincipen bedöms därför inte aktualiseras.

Den nya generella bestämmelsen som föreslås i 3 kap. 7a § SoL innebär att socialnämnden ska arbeta för att förebygga och motverka kriminalitet för alla målgrupper, även den vuxna befolkningen. Detta är enligt stadsledningskontorets bedömning ett helt nytt åtagande för kommunerna och kan inte anses utgöra enbart ett förtydligande av det ansvar som redan åvilar kommunerna enligt gällande bestämmelser. I promemorian finns ingen analys eller överväganden av det utökade ansvaret, vilket enligt stadsledningskontoret motiverar behov av ytterligare utredning innan ett så omfattande åtagande inkluderas som en del av socialnämndernas ansvar. Frågan måste kostnadsberäknas och finansieringsprincipen tillämpas fullt ut.

Stadsledningskontoret vill i sammanhanget också framhålla vikten av att förslagen i promemorian tillsammans med omställningen av socialtjänsten i enlighet med den kommande nya socialtjänstlagen finansieras i tillräcklig omfattning för att regleringen ska nå sina syften.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Det är centralt att ändamålsenliga brottsförebyggande insatser sätts in utifrån bästa tillgängliga kunskap. Ett förtydligt och utökat brottsförebyggande ansvar innebär större krav på och incitament för att ändamålsenliga kunskapsbaserade insatser på detta område används i högre grad än vad som i dag är fallet. Ett brottsförebyggande arbete med verk samma metoder, bedöms få positiva konsekvenser vad gäller brottligheten. Utredningen framhåller att det är svårt att uppskatta den förväntade minskningen av

brottsligheten i kvantitativa mått eller i absoluta tal. Förslagen bedöms dock ha positiva konsekvenser för de individer som riskerar att utveckla ett kriminellt beteende eller som redan har utvecklat ett sådant, för andra i dessa personers närhet och för samhället i stort i form av minskad brottsutsatthet och ökad trygghet. Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning.

Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Pojkars och flickors normbrytande beteende och kriminalitet uppmärksammas i olika utsträckning. Genom att socialnämndens brottsförebyggande arbete tydliggörs ökar förutsättningarna för att också flickor med behov av stöd får detta. I promemorian görs bedömningen att bestämmelserna därmed ger förutsättningar för positiva konsekvenser för jämställdheten. Stadsledningskontoret delar denna bedömning.

Tidiga insatser är viktigt i det brottsförebyggande arbetet. Om barn och unga med kända riskfaktorer tidigt får stöd, kan risken för en negativ utveckling mot kriminalitet minska. Pojkar och flickor med ett normbrytande beteendemönster riskerar, förutom att hamna i kriminalitet i vuxen ålder, även försämrad psykisk hälsa, somatisk ohälsa, missbruk och tidig död. Kriminella nätverk rekryterar allt yngre barn och ungdomar. Att involveras och utnyttjas i ett kriminellt nätverk innebär ett betydande hot mot det enskilda barnets framtidsutsikter och möjligheter i livet och i värsta fall kan det leda till en fara för barnets liv. Barn har rätt till skydd mot alla former av våld och utnyttjande.

Bland barn och unga med normbrytande beteende och kriminalitet finns det grupper som får stöd i lägre utsträckning än andra. Vissa kan ha svårare att få det stöd som skulle behövas på grund av begränsningar i den faktiska tillgången till lämpliga insatser. I promemorian beskrivs att pojkar med utländsk bakgrund beviljas insatser i lägre utsträckning jämfört med andra barn. Skillnaden förklaras av att socialtjänsten i större utsträckning har motiverat beslutet med att samtycke till insatsen eller samtycke till att inleda utredning saknas när det gäller dessa barn. Enligt promemorian finns också mycket som tyder på att flickor inte uppmärksammas i tillräckligt hög grad när det gäller kriminalitet. Det kan medföra att flickor i mindre utsträckning än pojkar identifieras vara i riskzon och att insatser således inte riktas mot dem i samma omfattning. Ett tydliggjort brottsförebyggande ansvar för socialnämnden bedöms enligt stadsledningskontoret ha positiva konsekvenser för barn och unga i allmänhet och för utsatta grupper av barn och unga i synnerhet.

Bilagor

1. Sammanfattning av promemorian Ett förtydligat brottsförebyggande ansvar för socialnämnden
2. Förslag till yttrande

Ärendet

Göteborgs Stad har 2023-12-04 fått remissen Ett förtydligat brottsförebyggande ansvar för socialnämnden för yttrande. Yttrandet ska vara Justitiedepartementet tillhanda senast 2024-02-28.

Beskrivning av ärendet

Beredning av ärendet

Ärendet har på grund av den korta svarstiden inte kunnat vidareremitterats till berörda nämnder. Stadsledningskontoret har därför träffat företrädare för socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost samt Sydväst för synpunktsinhämtning.

Sammanfattning av utredningens överväganden och förslag

Socialnämnden ska arbeta brottsförebyggande

I promemorian framhålls att socialtjänsten redan i dag har uppdrag och ansvar att arbeta förebyggande. Ett allmänt preventivt arbete, med breda insatser som spänner över flera områden, kan medföra att den allvarliga problematiken med potentiell kriminalitet och kriminalitet inte får den uppmärksamhet som krävs.

Mot denna bakgrund bör enligt promemorians bedömning det brottsförebyggande ansvaret tydliggöras i socialtjänstlagen, på samma sätt som det finns bestämmelser om socialnämndens ansvar att förebygga och arbeta med missbruk respektive våld i nära relationer. Genom att tydliggöra socialtjänstens ansvar att arbeta brottsförebyggande i förhållande till det mer breda förebyggande arbetet, som spänner över flera områden, ges verksamheten en tydligare riktning. Det kan skapa bättre förutsättningar för socialtjänsten att mer effektivt kunna bidra till det brottsförebyggande arbetet. Det är dock viktigt att även fortsättningsvis arbeta allmänpreventivt. Fokus bör vara den sociala brottspreventionen, vilken syftar till att minska individers risk och benägenhet att begå brott och återfalla i brott snarare än situationell prevention, vilken avser att förändra en plats eller situation där brott kan begås.

Bestämmelserna om det brottsförebyggande arbetet för socialnämnden bör utformas så att de stämmer överens med socialtjänstens karaktär av en ramlag, dvs. bestämmelserna bör inte lista särskilda insatser, metoder eller målgrupper. Insatserna behöver kunna anpassas i förhållande till de brottsproblem som finns lokalt och till andra relevanta förutsättningar och utmaningar. I socialtjänstlagen finns inte någon uttalad åldersgräns för när man inte längre räknas som ung. Ett riktmärke är dock åldersgränsen på 21 år för vård enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. Även vuxna personer som har fyllt 21 år kan dock vara i behov av brottsförebyggande insatser från socialtjänsten. Det finns en risk för att individer med behov av insatser för att förebygga fortsatt kriminalitet inte uppmärksammas tillräckligt om bestämmelsen skulle avgränsas till att bara gälla barn och unga.

En generell bestämmelse om socialnämndens ansvar i det brottsförebyggande arbetet föreslås därför införas i socialtjänstlagen, 3 kap. 7 a §. Paragrafen anger att socialnämnden ska arbeta för att förebygga och motverka kriminalitet. Bestämmelsen tydliggör att socialnämnden har ett brottsförebyggande ansvar utöver det generella förebyggande ansvaret.

Förebygga och motverka kriminalitet bland barn och unga

I promemorian görs bedömningen att barns och ungas normbrytande beteende och kriminalitet behöver upptäckas tidigare och prioriteras ytterligare. Insatser för att förebygga ett normbrytande beteende och kriminalitet behöver sättas in i ett tidigare skede än i dag. Socialnämndens brottsförebyggande arbete när det gäller barn och unga behöver bli mer ändamålsenligt. Därför föreslås att en bestämmelse som tydligt anger att socialnämnden aktivt ska arbeta för att förebygga och motverka kriminalitet bland barn och unga ska införas i socialtjänstlagen.

Socialnämndens övergripande ansvar för barn och unga framgår av 5 kap. 1 § SoL. I paragrafen framgår bland annat att socialnämnden aktivt ska arbeta för att förebygga och motverka missbruk bland barn och unga av alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel eller beroendeframkallande medel samt dopningsmedel. För att betona socialnämndens ansvar för det brottsförebyggande arbetet i förhållande till barn och unga föreslår utredningen att bestämmelserna i 5 kap. 1 § SoL kompletteras med denna uppgift.

Ett effektivare brottsförebyggande arbete

Utredningen gör bedömningen att för att det brottsförebyggande arbetet ska bli effektivt och i linje med förslaget i betänkandet Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag om att socialtjänsten ska arbeta i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet, bör socialtjänsten använda mer ändamålsenliga insatser och i större utsträckning använda kunskapsbaserade, manualbaserade metoder och standardiserade bedömningsmetoder.

Ansvar för det brottsförebyggande arbetet vilar på flera aktörer

Utredningen gör bedömningen att även om socialnämndens ansvar för det brottsförebyggande arbetet tydliggörs i lag är socialnämnden bara en av många viktiga aktörer i detta arbete. Att socialtjänsten får ett utpekat ansvar i det brottsförebyggande arbetet innebär ingen inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän (2 kap. 1 § SoL). Socialnämndens ansvar innebär därmed inte att den ska ta över uppgifter som ankommer på till exempel polisen och Kriminalvården

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret delar flera av de bedömningar som görs i promemorian. De bedömningar som görs gällande att socialtjänsten bör använda mer ändamålsenliga insatser och i större utsträckning använda kunskapsbaserade, manualbaserade metoder och standardiserade bedömningsmetoder överensstämmer med de slutsatser stadsledningskontoret lämnat i ärendet gällande ”Redovisning av uppdrag att utreda insatser som används i socialtjänstens och skolans arbete med unga som befinner sig i eller riskerar att dras in i gängkriminella sammanhang”, diarienummer 1062/21. Inom ramen för detta ärende konstaterades samtidigt att verksamheterna använder flera insatser, arbetssätt och metoder som ger förutsättningar för en kunskapsbaserad verksamhet för målgruppen unga i eller i risk för gängkriminalitet. Flera tidigt förebyggande insatser finns tillgängliga så som till exempel utökade hembesök, skolsociala team och olika former av föräldrautbildning.

Den nya generella bestämmelsen som föreslås i 3 kap. 7a § SoL innebär att socialnämnden ska arbeta för att förebygga och motverka kriminalitet för alla målgrupper, även den vuxna befolkningen.

Av promemorian går inte att utläsa att socialnämndens ansvar för brottsförebyggande arbete är begränsat till någon brottstyp eller kopplat till socialnämndens ordinarie verksamhetsansvar. Ansvaret skulle således kunna tolkas att omfatta alla brottstyper, så som till exempel förmögenhetsbrott, trafikförseelser och miljöbrott, något som ter sig främmande. Förslaget är enligt stadsledningskontorets bedömning ett nytt åtagande för kommunernas socialtjänst och kan inte anses utgöra enbart ett förtydligande av det ansvar som redan åvilar kommunerna enligt gällande bestämmelser. Ansvaret sträcker sig också längre än det ansvar kommunen har enligt lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. I promemorian redogörs också för att bestämmelsen syftar till att tydliggöra ansvaret för såväl det brottspreventiva som det återfallspreventiva arbetet. Vad arbetet ska innehålla och vilka kunskapsbaserade insatser som kan användas utifrån den breda målgruppen framgår dock inte av promemorian. Även om det anges att det utpekade ansvaret för socialtjänsten inte innebär någon inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän menar stadsledningskontoret att det i det praktiska arbetet ändå kan uppstå gränsdragningsvårigheter. Till exempel finns inga resonemang eller analyser gjorda för hur gränsdragningen mellan socialtjänstens nya ansvar förhåller sig till det brotts- och återfallspreventiva ansvar som åvilar polisen och Kriminalvården.

Stadsledningskontoret menar att frågan måste utredas vidare innan ett sådant ansvar läggs till socialnämndernas uppgifter. Frågan måste kostnadsberäknas och finansieringsprincipen tillämpas fullt ut. Förslaget om att införa en ny bestämmelse i 3 kap. 7a § SoL är alltför vidsträckt och bör därför avstyrkas.

De nu aktuella förslagen om ett förtydligat ansvar för socialnämndernas brottsförebyggande arbete analyseras och lämnas i förhållande till systematiken i nuvarande socialtjänstlag. Stadsledningskontoret anser att förslaget utifrån nuvarande utformning av 5 kap. 1 § ger ett förtydligande som underlättar socialnämndens arbete med brottsförebyggande insatser för barn och unga och bör tillstyrkas.

Lagändringarna som föreslås är en komplettering till beredningen av de förslag som lämnas i betänkandet Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47). De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft samtidigt som eventuella andra ändringar i socialtjänstlagen. Stadsledningskontoret menar att det utifrån promemorians redogörelse är svårt att se hur förslagen ska införlivas i den föreslagna nya socialtjänstlagen. Inga analyser görs utifrån den nya lagen varför det är svårt att i sin helhet bedöma konsekvenserna av förslagen.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

1 Sammanfattning

Brottsligheten är ett allvarligt samhällsproblem och att motverka den är en angelägen samhällsutmaning. Inte minst är samhällsutvecklingen, där allt yngre barn och unga utnyttjas i och rekryteras till kriminella nätverk, en utmaning. Det brottsförebyggande arbetet behöver mot denna bakgrund ytterligare prioriteras. Socialtjänsten är en betydande aktör i detta arbete.

Socialtjänsten har redan i dag ett förebyggande ansvar. Socialtjänsten har stor kunskap om sociala problem och möter enskilda i utsatta situationer. Det finns dock en rad utmaningar och utvecklingsområden inom socialtjänstens förebyggande verksamhet, som berör det brottsförebyggande arbetet. I denna promemoria föreslås därför bestämmelser för att tydliggöra socialtjänstens brottsförebyggande ansvar. Vid sidan av det breda förebyggande arbetet behövs insatser med ett tydligt brottsförebyggande fokus. Den sociala brottspreventionen är central, vilken syftar till att minska individers risk och benägenhet att begå brott.

Förslagen i promemorian är en komplettering till betänkandet En hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47). Lagändringarna föreslås träda i kraft samtidigt som eventuella ändringar med anledning av förslagen i det betänkandet träder i kraft.

Bilaga 2

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.ses.sof@regeringskansliet.se

Diarienummer S2023/03181

Yttrande över remiss – Ett förtydligat brottsförebyggande ansvar för socialnämnden

Göteborgs Stad delar flera av de bedömningar som görs i promemorian. De bedömningar som görs gällande att socialtjänsten bör använda mer ändamålsenliga insatser och i större utsträckning använda kunskapsbaserade, manualbaserade metoder och standardiserade bedömningsmetoder överensstämmer med de slutsatser Stadsledningskontoret i Göteborgs Stad lämnat i ärendet gällande ”Redovisning av uppdrag att utreda insatser som används i socialtjänstens och skolans arbete med unga som befinner sig i eller riskerar att dras in i gängkriminella sammanhang”, diarienummer 1062/21.

Den nya generella bestämmelsen som föreslås i 3 kap. 7a § SoL innebär att socialnämnden ska arbeta för att förebygga och motverka kriminalitet för alla målgrupper, även den vuxna befolkningen. Av promemorian går inte att utläsa att socialnämndens ansvar för brottsförebyggande arbete är begränsat till någon brottstyp eller kopplat till socialnämndens ordinarie verksamhetsansvar. Ansvaret skulle således kunna tolkas att omfatta alla brottstyper, så som till exempel förmögenhetsbrott, trafikförseelser och miljöbrott, något som ter sig främmande. Förslaget är enligt Göteborgs Stads bedömning ett nytt åtagande för kommunernas socialtjänst och kan inte anses utgöra enbart ett förtydligande av det ansvar som redan åvilar kommunerna enligt gällande bestämmelser. Ansvaret sträcker sig också längre än det ansvar kommunen har enligt lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. I promemorian redogörs också för att bestämmelsen syftar till att tydliggöra ansvaret för såväl det brottspreventiva som det återfallspreventiva arbetet. Vad arbetet ska innehålla och vilka kunskapsbaserade insatser som kan användas utifrån den breda målgruppen framgår dock inte av promemorian. Även om det anges att det utpekade ansvaret för socialtjänsten inte innebär någon inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän menar Göteborgs Stad att det i det praktiska arbetet ändå kan uppstå gränsdragningsvårigheter. Till exempel finns inga resonemang eller analyser gjorda för hur gränsdragningen mellan socialtjänstens nya ansvar förhåller sig till det brotts- och återfallspreventiva ansvar som åvilar polisen och Kriminalvården. Göteborgs Stad anser att frågan måste utredas vidare innan ett sådant ansvar läggs till socialnämndernas uppgifter. Frågan måste kostnadsberäknas och finansieringsprincipen tillämpas fullt ut. Förslaget om att införa en ny bestämmelse i 3 kap. 7a § SoL är alltför vidsträckt och avstyrks därför.

De nu aktuella förslagen om ett förtydligat ansvar för socialnämndernas brottsförebyggande arbete analyseras och lämnas i förhållande till systematiken i nuvarande socialtjänstlag. Göteborgs Stad anser att förslaget utifrån nuvarande utformning av 5 kap. 1 § ger ett förtydligande som underlättar socialnämndens arbete med brottsförebyggande insatser för barn och unga. Förslaget tillstyrks i denna del.

Lagändringarna som föreslås är en komplettering till beredningen av de förslag som lämnas i betänkandet Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47). De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft samtidigt som eventuella andra ändringar i socialtjänstlagen. Göteborgs Stad menar att det utifrån promemorians redogörelse är svårt att se hur förslagen ska införlivas i den föreslagna nya socialtjänstlagen. Inga analyser görs utifrån den nya lagen varför det är svårt att i sin helhet bedöma konsekvenserna av förslagen.

Göteborgs Stad vill i sammanhanget också framhålla vikten av att förslagen i promemorian tillsammans med omställningen av socialtjänsten i enlighet med den kommande nya socialtjänstlagen finansieras i tillräcklig omfattning för att regleringen ska nå sina syften.

För Göteborgs Kommunstyrelse